

Nr 6

Utlåtande i anledning av väckta motioner om förstatligande av den privata rustningsindustrin.

I två inom riksdagen väckta, till bankoutskottet hänvisade likalydande motioner, nr 455 i första kammaren av herr *Öhman m. fl.* samt nr 583 i andra kammaren av herr *Hagberg m. fl.* har föreslagits, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om framläggande av förslag till riksdagen 1957 om förstatligande av de industrier som har tillverkning av krigsmateriel som huvudsaklig sysselsättning.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen II: 583.

Utskottet. Genom krigsmaterielinspektionen inom handelsdepartementet utövar staten redan för närvarande en ingående kontroll över tillverkningen av krigsmateriel liksom även av den försäljning av krigsmateriel som avses i Kungl. Maj:ts förordning den 20 juni 1935 (nr 395) om kontroll över tillverkningen av krigsmateriel m. m., 7 §, jämfört med Kungl. Maj:ts kungörelse den 25 november 1949 (nr 615) med vissa föreskrifter i anledning av förordningen den 20 juni 1935 (nr 395), 3 §. Vad som menas med krigsmateriel i detta sammanhang framgår av kungörelsen den 25 november 1949 (nr 615), 1 §. Inspektionen håller sig sålunda fortlöpande underrättad om inkomna beställningar och utförda leveranser vare sig de är inhemska eller avser utlandet. För närvarande är 140 tillverkare underkastade kontroll, bland vilka finnes åtskilliga vilkas verksamhet är obetydlig och som icke kontinuerligt tillverkar krigsmateriel. Kontroll utövas även över 49 försäljare (agenter).

Utförsel av krigsmateriel utan tillstånd är förbjuden jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse den 25 november 1949 (nr 614) angående förbud mot utförsel från riket av krigsmateriel. Frågor angående tillstånd till utförsel skall underställas Kungl. Maj:ts prövning, dock att chefen för handelsdepartementet äger för särskilt fall av mindre betydelse meddela sådant tillstånd. Några generella tillstånd till utförsel lämnas icke.

Den förekommande kontrollen har enligt utskottets bedömande hittills fungerat tillfredsställande. Utskottet får vidare erinra om att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 20 juni 1946 hemställt att Kungl. Maj:t genom krigsmaterielinspektionen eller på annat sätt noggrant följer frågans utveckling samt, då tillfället därtill befinnes lämpligt, framlägger förslag i ämnet för riksdagen, vilket föranlett Kungl. Maj:t att den 11 oktober 1946 uppdraga åt krigsmaterielinspektionen att noggrant följa utvecklingen av frågan samt att till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag i ämnet, vartill

uppdraget kunde föranleda. Vid sådant förhållande finner utskottet icke anledning tillstyrka bifall till de föreliggande motionerna. Utskottet hemställer alltså,

att de likalydande motionerna I: 455 och II: 583 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 mars 1956

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Fahlander, Mogård, Werner, Geijer, Svärd, Krügel* och Danmans; samt

från andra kammaren: herrar Severin i Stockholm, Schmidt, Nilsson i Landskrona*, Sköldin, Sehlstedt, Jönsson i Rosshol, Boija* och Regnell.

* Ej närvarande vid justeringen.